

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 32— K
Félévre ——— 16— K
Negyedévre ——— 8— K
Egy hóra ——— 2— K
Egyes szám ára 10 fillér.

Kiadóhivatal:
Felelős szerkesztő: Somfai János.
Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.
Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.
Felelős szerkesztő: Somfai János.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi fel.
Azonkívül az összes hír-
::: detési irodák :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 óráig.

Nagybecskerek, 1917.

XLVI. évfolyam, 99. szám.

Hétfő, április 30

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk canzurázott távirati jelentése. —

Nyugaton még tovább folyik az öldöklő harc.

A nyugati nagy küzdelem. — Az angolok újabb veresége. — A háboru kitérésére óta közel hat millió tonnát súlyesztettünk el. — Amerika háboruja.

A nyugati nagy küzdelem. — Az angolok újabb veresége.

Budapest, április 30. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti:

Az arrasi csata tovább folyik. Az arras—dambyni-uton egész éjjel rendkívüli heves, reggelre pedig a leghevesebb pergőtűzzé fokozódó ágyutüzelés. Dél előtt nyolc óráig az angolok heves gyalogsági támadásokba kezdtek. Több hullámban hajtották előre gyalogságukat, de ágyuk tüze szétmorzsolta őket. Az angolok egyetlen lépéssel sem jutottak előbbre.

Budapest, ápr. 30. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti tegnap este:

Az arrasi fronton heves tüzérharc mellett csak részletharcok voltak Oppynál, ahol négy angol támadás veszteségteljesen megghusult.

Az Aisne és az Aisne—Marne mentén, valamint a Champagneban fokozódott a tüzérségi harc.

Reggel a franciák földérintő osztagainak több előretörését visszavertük.

Budapest, április 30. Párisból jelentik:

A francia vezérkar összegező jelentést közöl az Aisne-menti csatáról. Eszerint április 16-ika óta százhetvenöt ágyut, 412 gépfegyvert, 112 revolver-ágyut zsákmányoltak és huszezernél több foglyot ejtettek.

Budapest, ápr. 30. Luganoból sürgönyzik:

Megbízható értesülés szerint, Nivelle francia főparancsnokot a legutóbbi francia offenzíva eredménytelenségéért elmozdították állásától és pedig hír szerint Anglia kivánságára. Utódjává Castelnau tábornokot nevezték ki.

Budapest, ápr. 30. A Reutter-ügynökség jelenti az angol főhadiszállásról:

Az angol csapatok szilárdan harcolnak, de a németek valóban csodá-

latra méltó hevességgel intézik ellentámadásaikat. A vezérkari tisztek kijelentették, hogy a mérkőzés hihetetlenül elkeseredett. A csata ide-oda hullámszik. Nyilván elérkezett a sorsdöntő óra, amelyre Anglia három éve készült.

A háboru kitérésétől közel hatmillió tonna ellenséges hajót súlyesztettünk el.

Budapest, ápr. 30. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Illetékes helyről közlik:

Március havában összesen 450 ellenséges kereskedelmi hajó pusztult el háborus intézkedéseink következtében 885.000 tonna tartalommal.

A háboru kitérésétől ez évi március végéig öt millió hétszáz tizenegyezer tonna ellenséges hajót pusztult el, ebből négy millió 370 ezer tonna angol volt.

A háborus Amerika.

Budapest, április 30. Washingtonból sürgönyzik:

A szenátus és a képviselőház elfogadták a véderőjavaslatot és ama határozati javaslatot, hogy Roosevelt felhatalmazza, hogy négy gyalogsági hadosztályt állítson föl a franciaországi harc téré számára.

A skandináv államok tanácskozása.

Budapest, április 30. Mint Koppenhágából sürgönyzik, hivatalos jelentés szerint a három skandináv miniszterelnök május 9-ikén fog Stockholmban tanácskozásra összeülni.

A stockholmi békekonferencia.

Budapest, április 30. A Havas-ügynökség jelenti:

A többségi szocialista párthoz tartozó szocialisták közölték, hogy részük-ről senki sem kap meghatalmazást a stockholmi konferencián való részételre.

Japán háborus készülődése.

Budapest, ápr. 30. Mint a Times Tokióból jelenti, Japánban lázasan folynak a háborus készülődések. A fegyvergyárak éjjel-nappal dolgoznak. Japánban feszült érdeklődéssel figyelik az oroszországi eseményeket.

Hamis hír a román frontról.

Budapest, április 30. Berlinből sürgönyzik: A Wolff-ügynökség jelenti:

Szentpétervárról Jassyn át érkező az a híresztelés, hogy Braila, Foksani, Rumnik, Giulanko román városok lánokban állanak amiből a németeknek Oláhországból való visszavonulására következtetnek, légből kapott, átlátszó sajtotmanöverek.

A legújabb ellenségek.

Budapest, április 30. A Reutter-ügynökség jelenti Párisból:

Guratemala köztársaság megszakította a diplomáciai viszonyt Németországgal.

Egy másik Reutter-jelentés közli:

Libéria köztársaságnak az entente-hoz való csatlakozása következtében a németek kereskedelmi befolyása és szikratáviró összeköttetése Nyugatafrikával teljesen megszakadt.

A olaszok tanácskozása az élelmezésről.

Budapest, április 30. Luganoból sürgönyzik, az olasz minisztertanács legutóbbi ülésén behatóan foglalkozott a pénzügyi és élelmezési kérdésekkel.

A bajor miniszterelnök a királynál.

Budapest, április 30. Bécsből sürgönyzik:

A király tegnap Haertling gróf bajor miniszterelnököt kihallgatáson fogadta. Délben udvari ebéd volt Haertling tiszteletére.

48
K. X. m. 1

A király a kormányhoz.

A király elismerése és bizalma a kormánynak.
— Népjelölti intézkedések és a választójog kiterjesztése.

— április 30.

A hivatalos lap mai száma a királynak Tisza István gróf miniszterelnökhöz intézett kéziratát közli, amely egy csapásra megszünteti azokat a mesterkedéseket és ábrándokat, amelyeket a kormány ellenségei a legutóbb szöttek.

A királyi kézirat bensőséges kifejező tartalma minden kommentárt fölöslegessé tesz s így egyszerűen csak közöljük a legfelsőbb kéziratot, amely a következőleg hangzik:

Kedves gróf Tisza!

Trónraléptem után indítva éreztem Magamat, hogy közvetlenül érintkezés útján közelebről ismerjem meg a magyar közélet különböző irányzatait s a pártok vezetőinek a helyzetre és az előttünk álló feladatokra vonatkozó fölfogását.

Helyet adtam tehát amaz előterjesztésnek, hogy pártkülönbség nélkül kihallgatásra hívjam a magyar politikai pártok vezető tagjait és kérelmükre ismételtén fogadtam a ki-sebbség vezéreit.

E kihallgatások befejeztével nem látok indító okot arra, hogy megváljak attól a kormánytól, amely a képviselőházban szilárd többséggel rendelkezik és nehéz időkben, közel négy éve fejt ki a haza védelmében s az ország lakossága sulyos helyzetének lehető megkönnyítése érdekében ritka önfeláldozástól és mély hazafiaságtól vezetett céltudatos működést, amiért különös elismerésemet és köszönetemet fejezem ki.

Biztosítva önt és a kormány többi tagját az önök irányában eddig is táplált teljes bizalmamról, fölszólítom a kormányt, hogy az ország ügyeit kipróbált hűségével továbbra is vezesse és megfelelő javaslatokat terjesszen Elém, amelyek a nemzetnek a jelen világmérkőzés sorsdöntő napjaiban tanusított bámulatraméltó erkölcsfejtése és hazafias magatartása fölött érzett hálás elismerésemet a népjelölti intézkedések sorozatában és a választójognak oly kiterjesztésében juttassák kifejezésre, amely a magyar állam létérdekeinek tekintetbevételével a jelen nagy időknek és a nép által hozott áldozatoknak megfelel.

Kelt Laxenburgban, 1917. április 28-án.

Károly s. k.

Tisza István gróf s. k.

E leirat kapcsán kapja a Bud. Tud. illetékes helyről a következő közleményt:

A kormány öfélége legkegyelmesebb meghagyásának a legrövidebb idő alatt eleget fog tenni és elő fogja terjeszteni a szóbanforgó javaslatokat. A népjelölti javaslatok a rokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik érdekében teendő intézkedéseken kívül a nép közegészségügyi és kulturális igényeinek kielégítésére, valamint arra fognak irányulni, hogy a birtokszerezés lehetőleg széles néprétegek számára hozzáférhetővé tételük és a munkásbiztosító intézmények reformáltassanak és kiegészítsenek, amihez természetesen járul a munkások szakszervezetei jogi állásának megfelelő elismerése és rendezése is. E mellett kiváló fontosságot tulajdonít a kormány a tisztviselők illetményei, előmenetele és megélhetési viszonyai megfelelő rendezésének.

A választójog terén szóba jöhető rendelkezések megtételénél nem téveszthetjük szem elől azt a tényt, hogy a magyar törvényhozás alig négy évvel ezelőtt alkotta meg a messze-menő demokratikus választójogi reformot, úgy hogy a jelen pillanatban ennek a még ki sem próbált reformmünek inkább csak kiegészítéséről lehet szó.

E feladatok megoldásánál vezérfonalul azt az elvet kell elfogadnunk, hogy a választójog megadása terén is elismerésben részesítsük azokat, akik a haza védelmében különösen kitüntették magukat. E téren uttörő az 1913. évi választójogi törvény, amely szavazati joggal ruhazza föl mindazokat, akik katonai szolgálatuk közben altiszti rangot nyertek. A háború folytán maga ez a rendelkezés választójogot biztosít számos érdemes honpolgárnak.

Ugyanebből az elvből kiindulva, javasolni szándékozik a kormány, hogy szavazati jogot nyerjenek a választójogi érem birtokosai. Ezenkívül abban az irányban kívánja a kormány módosítani a választójogi törvény rendelkezéseit, hogy irni és olvasni tudó állampolgároknak ne csak husz korona adócenzus, de nyolc hold szántóföld, vagy ezzel egyenlő jelentőségű földterület birtoka is megadja a szavazati jogot és nem zárkózik el egyéb olyan részletkérdések megfontolása elől sem, amelyeknek helyes megoldása célszerűen egészítheti ki az 1913. évi választási törvény jogkiterjesztő rendelkezéseit a nélkül, hogy e törvény alapjait megtámadja és veszedelmeztesse a magyar értelmiség vezető politikai állását.

A nemzet árvái.

— apr. 30.

Zita királyné legfelsőbb védnöksége és Klebelsberg Kuno gróf ügyvezetőelnök vezetése alatt nemrégiben megalakult Országos Hadigondozó Tanács fővárosi központja fáradhatatlan buzgósággal indította meg e nagy fontosságú szervezet szálainak szövését, melyekkel aztán lassanként és céltudatos tervszerűséggel behálózva az egész országot, oly egyszerű és harmonikus gépezetet létesít, amelynek hajtó és lüktető erejét a lélek melege, az általános emberszeretet soha nem hamvadó oltári lángja fogja fejleszteni. Nagyszabású terv, szép és magaslatos cél, nemes feladat, melynek érdekében egyesülniök kell osztály-, felekezeti-, nemzeti- és pártkülönbség nélkül mindazon erőknak, társadalmi és hatósági tényezőknek, amelyek talán egyébként a köz- és magánélet herce-hurcái, tülekedései közben szertehuznak, szétszakadoznak, de amelyeket mégis közös gondolat, közös törekvés lelkesít, tehát össze is kapcsolhat időnként ez az egy szent kötelesség, hogy a háboru okozta sebeket egyesült erővel mindnyájunknak, kitől hogyan telik, enyhíteniük, gyógyítani, behegésztetniük kell.

Rokkantjaink ügyét az állam és társadalom már eddig is szép sikerrel karolta fel, példák erre azok az intézmények, melyek Budapest, Kalocsán, Vácot, Törökszentmiklós, Szegeden, Győrött s több más helyen létesültek. Hadban elesett hőseink özvegyeinek, árváinak ellátásáról az állam gondoskodik, de eddig csak annyiban, hogy a legszerényebben vett létminimumot biztosíthatja. Ami tehát eddig történt, az is valami ugyan, de mégis csak a kezdet kezdete. Csak mustár, melyből a terebélyes fa még csak ezután növekedhetik, hogy a társadalom emberszeretetének éltető melege azzá fejleszti.

Minden egyes családot, mely apa nélkül, fenntartó nélkül maradt, országszerte külön-külön számon kell tartani és gondozás alá venni, a szerint, hogy a helyi és személyi ismeretek alapján kin hogyan kell és célszerű segíteni. Még pedig nem épen pénzzel, hanem tanácsal, utbaigazítással, állandó gyámoltásával a gyámoló nélkül maradtaknak. Az árvák számára szanatóriumokat, árvatelepeket kell létesíteni, nevelési segélyalapokat teremteni s általában oly irányban és színvonalon vezetni az árván maradt gyermekek nevelését, amelyen megmaradhattak volna, ha a kereső apa a nemzet élet-halálharcának áldozatául nem esik. A hadiárvaikat a jövő nemzedék művelt és hasznos, munkás tagjaivá kell felnevelni. Ez emberbaráti, de egyben nemzeti kötelesség is. A feladat elvégzése részben az államra, de jórészt a társadalomra hárul. Ebből a munkából kivonni magát senkinek sem szabad. A keretet, a szervezetest az Országos Hadigondozó adja meg. Ebbe a keretbe mindenki úgy illesztheti be a maga jótékony tevékenységét, ahogyan hajlamainak, műveltségének, vagyoni viszonyainak, lelki tulajdonságainak leginkább megfelel.

A nemzet egy család. A hadiárva: a nemzet árvái, akiket úgy kell nevelni és vezetni, hogy majdan a nemzet legkiválóbb, legmunkásabb fiai-leányai közé tartozzanak.

HIREK.

— Lapunk legközelebbi száma a holnapi május elseji munkaszünet folytán szerdán a rendes időben jelenik meg.

— Hivatalos jelentések április hó 29-éről
A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harc eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harcok:

A harc vonal több szakaszán élénkebb a tűzérési és aknavetőtűz.

Olasz harcok:

A helyzet változatlan. A mai reggeli órákban roham járőreink a Tonale-szoros közelében rajtaütöttek az ellenség egy támaszpontján, megsemmisítették a megszálló csapatot és huszonkét fogolylyal tértek vissza.

Délkeleti harcok:

Ninesen jelenteni való.

Események a tengeren:

E hó 28-ának reggelén tengeri repülőgépeink újból sikerrel támadták meg a San Cassiano katonai berendezéseket és sértetlenül tértek vissza. — Hajóhadparancsnokság.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harcok:

Rupprecht trónörökös hadserege: Lens-től St. Quentinig az egész arcvonalra zúduló igen sulyos pergőtűz vezette be napfelkelte előtt az április 28-iki csatát, amelytől az angolok harmadizban az Arras melletti német vonal áttörését remélték. A nagy csata délelőtt eldőlt s anglia sulyos vereségével végződött. Mihelyt megviradt az angol rohamoszlopok az acéltől, porból, gázból és füstből szinte ugrászerűen felidézett fal nyomában harminc kilométer szélességben előtörték. Az ellenség lökéseként fősulya a Scarpetól északra a Cheville-től Röxig huzodó állásunk ellen irányult s ott rendkívül heves csata fejlődött. Az angolok az általunk előállásként megszállott Arleaux-be Oppy-ba Gavrelle mellett és Pröbbe nyomultak. Itt érte őket gyalogságunk ellentámadása. Ember-ember elleni kemény küzdelemben visszavertük az ellenséget, helyenkint régi állásainkon túl is, amelyek Arleaux kivételével mind ismét kezünkben vannak. A Scarpe-mélyedéstől délre szintén elkeseredett harc tombolt. Derék csapataink a szétlőtt állásokban dacoltak a többszöri rohammal. Ott is megfúrtak az összes angol támadások. A harcok szárnyain az ellenség támadó hullámai már tűzérésünk megsemmisítő tüzeiben összeomlottak. Az angolok veszteségei ismét szokatlanul sulyosak. Április 28-ika újabb dicsőséges napja gyalogságunknak, amely erőteljesen vezetve és a testvér és segítő fegyvernemekről kiválóan támogatva feladatai nagyságához teljesen méltónak bizonyult. A nyugati arcvonal többi hadseregeinél, így az Aisne mellett és a Champagneban is, valamint keleten és a balkánon az általános helyzet változatlan. — Ludendorff.

— Katonaotthon Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u 2—9 óráig.

Magyar

találmány, magyar készítmény nem ért még el olyan sikert, mint a Diana sóborszesz. Évről-évre rohamosan emelkedik a fogyasztás s ma már közel évi 15.000.000 palack Diana sóborszesz kerül fogyasztásra kizárólag Magyarországon, de az ország

határain túl is eljutott már e páratlan szer hírneve. Tengerentúli államokban ép úgy ismerik és fogyasztják, mint idehaza. Magyarok, ha külföldre utaznak, okvetlenül magukkal viszik, mert aki egyszer megszokta, nem tud már megenni nélküle. Igazán: szerénytelenség nélkül elmondhatjuk, hogy

nem volt

még készítmény, mely ilyen rövid idő alatt ilyen páratlan népszerűségre, közkedveltségre tegyen szert s ennyire nélkülözhetelenné váljék. Ha kutatjuk e siker okait, azt látjuk, hogy nem a reklám, nem a szervezési munka, nem a kínálat hozta létre ezt a csodálatos sikert,

hanem

az az egyszerű tény, hogy aki egyszer bármilyen bajánál a Diana sóborszeszhez folyamodott segítségért, e biztos hatású háziszertben föltétlenül megtalálta amit keresett s ezért aztán később is állandóan ragaszkodott hozzá, kijelentve, hogy amíg csak

lesz

a világon Diana sóborszesz, házból ki nem hagyja fogyal. Ára 130 fillér.

→ Kapható mindenütt

Főelárusítóhely: Diana Kereskedelmi Részv. - Társ. BUDAPEST, NÁDOR-UTCA 6. SZ.

MODERN MOZI

TELEFONSZÁM 312 és 47.

Kedden, május 1-én 2 előadás, d. u.
7 órakor mérsékelt helyekkel, este
fél 9 órakor rendes helyekkel

SZEMBEN AZ ÉLETTEL.

Amerikai életkép 4 felvonásban.

Gyönyörű kíséző műsor.

Elsőrangú cigányzenekar kíséret.

Helyárak:

Mérsékelt: páholyülés 80 f., I. hely 70 f.,
II. hely 60 f., III. hely 40 f.

Rendes: páholyülés 1-20 K., I. hely 1- K.,
II. hely 80 f., III. hely 50 f.

Változások a megyei tisztviselői karban.

A vármegye főispánja folyó hó 24-ikén kelt rendeletével Rigó István megyei másodfőjegyző nyugdíjaztatása folytán megüresedett másodfőjegyzői állásba Demkó István megyei aljegyzőt, a Horváth Zoltán nagykikindai főszolgabíró nyugdíjaztatása által megüresedett nagykikindai főszolgabírói székbe pedig Baár Jenő megyei aljegyzőt május elsejével kezdődő hatályal helyettesítette.

Ugyaneznap a vármegye alispánja a katonai szolgálat alól felmentett dr. Rác Oszkár szolgabíró szolgálatát a központhoz rendelte.

A bíróság köréből. A m. kir. igazságügyminiszter dr. Szőke Károly szabadkai kir. járásbírói jegyzőt a módosi kir. járásbíró-sághoz áthelyezte.

Az igazságügyminiszter dr. Cziple Viktor a nagykikindai kir. ügyészséghez beosztott bírósági jegyzőt a nagykikindai kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízással rendelte ki.

A hadifoglyok kiadása. A temesvári cs. és kir. katonai parancsnokság panaszolta, hogy Torontál vármegye területéről egyes munkaadók a vármegyei gazdasági munkabizottság megkerülésével hadifoglyok kiadását kérelmezik, illetve azokért személyesen is jelentkeznek. Mint-hogy hadifoglyok csak a gazdasági munkabizottság közvetítésével igényelhetők és adhatók ki, az alispán rendeletileg közli, hogy hadifoglyok kiadása iránti kérelmekkel vagy személyes megjelenésekkel az amúgy is elfoglalt katonai parancsnokságot senki ne zaklassa, hanem hadifoglyokért mindenkor és kizárólag az elnöklete alatt működő megyei gazdasági munkabizottsághoz forduljanak, miután a katonai parancsnokság az ilyen kérelmeket figyelembe nem veszi.

Halálozás. Wolf János 7. h. gy. ezredbeli egyéves önkéntes, tanítójelölt ma délelőtt Nagybecskereken meghalt. Az elhunytban Hartig Albert nagybecskereki áll. tanító unokaöccsét gyászolja. Temetése holnap d. u. 5 órakor lesz a Luther u. 1. sz. házból.

A cséplőgéptulajdonosok jelentkezzenek. A polgármester felhívja mindazokat, akiknek cséplőgéjük van, hogy május hó 6-ikáig a városi főjegyzői hivatalban okvetlenül jelentkezzenek.

Bosnyák postabélyegek jótékonycélra. A posta- és táviratigazgatóság közli, hogy folyó évi május hó 9-től kezdődőleg május hó 15-ig bezárólag terjedő időben Bosznia-Hercegovinában „özvegyek és árvák hete” fog megtartani. Ezen idő alatt a jelenlegi kiadása 10 és 15 filléres boszniai frankójegyek „özvegyek és árvák hete 1917.” című feliratot fogják vi-

selni és az összes boszniai és hercegovinai postahivataloknál darabonként 12, illetve 17 fillérért kiárusítani. A frankójegyek a Bosznia-Hercegovinában feladott és Bosznia-Hercegovinába, Ausztriába, Magyarországra, valamint Lengyelországnak, Szerbiának, Montenegrónak és Albániának a cs. és kir. katonai csapatok által megszállott területeire szóló postai küldemények bérmentesítésére használhatók fel.

Épül a Sajtószállás. Gróf Tisza István m. kir. miniszterelnök, mint az Országos Hadsegélyező Bizottság elnöke, a Vidéki Hirlapírók Országos Szövetsége sebesült, beteg és lábadózó tagjai részére „Sajtószállás” néven létesített gondozó és üdülő telep fenntartására gyűjtés útján már befolyt összeg gyarapítására 5000 koronát folyósított a hadsegélyező-alapból. Ezenkívül ujabban még a következő adományok érkeztek a V. H. O. Sz. központi irodájához. (Budapest, V. Szemere utca 6. II.): Fenyves Jenő Budapest 500 koronát, a „Máramarosi Független Újság” gyűjtésének harmadik részlete 276 40 K., Lovag Vorzikowsky Károlyné gyűjtése Szeged: Vöröskereszt szegedi fahonvéd intézmény 100, Baglyos Ilona, Márár Gyula és Brecher Albertné 50—50, összesen 250 K. Özv. Teleszky Zsigmondné (Villány) 50 korona. Szabadkai Szabad Lyceum Egyesület 150, Ujvidéki Hirlap 50, Soproni takarékpénztár 100, Sopron és Szatmár vármegyék 200—200, Szabolcs és Bácsbodrog vármegyék, Nagykikinda, Kolozsvár, Fiume, Nagyszombat és Szombat-hely városok 100—100 korona, Kiskunfélegyháza 50 korona.

Pamutárak forgalmának szabályozása. A temesvári kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy a 28613/VI. C. sz. kereskedelemügyi miniszteri rendelet értelmében konfekcionáló műhelyeknek és közérdekű varrótelepeknek az 1917. évi április hó 19. napjától az 1917. évi május hó 19. napjáig a 3790/1916. M. E. számú rendelet 3. §-ának első bekezdésében említett árukból az 1916. évi december hó 19. napján raktáron volt készleteiknek folytatólag 12,5%-át szabad földolgozniok. Az elkészített férfiingek és alsónadrágok azonban a további eladás szempontjából az idézett 3790/1917. M. E. számú rendelet rendelkezései alá esnek. Azoknak a készletbirtokosoknak, akik a 3790/1916. M. E. számú rendelet megjelenése előtt nem csupán nagybani (végenkénti) eladással foglalkoztak, hanem arukat kiszabva is eladták, a jelen rendelet első §-ának első bekezdésében meghatározott időben a 3790/1916. M. E. számú rendelet 1. §-ának meghatározása alá eső szövetekből, kötött (kötszövött) szövetekből és alsóruhából az 1916. évi december hó 19. napján raktáron volt készleteikből folytatólag az alábbi mennyiségeket szabad engedély nélkül eladni. A fehérített és mercerizált szövetkészleteknek 5%-át, a tarkánszött szövetkészleteknek 10%-át, a festett szövetkészleteknek 5%-át, a nyomatott szövetkészleteknek 10%-át, de legalább 300 métert ezen árumenekből összesen: férfifehéremű készleteknek 5%-át, de legalább 5 tucat inget és alsó nadrágot együttvéve.

Színház.

Heti műsor:

Április 30. Hétfő: Fogadjunk. (Operette-ujdonosság.)

Május 1. Kedd: Három a kislány.

Május 2. Szerda: Csárdás királyné. (Operette-ujdonosság.)

Május 3. Csütörtök: Csárdás királyné.

Május 4. Péntek: Csárdás királyné.

Május 5. Szombat: Csárdás királyné.

Május 6. Vasárnap: Csárdás királyné.

A csodacsók. Strauss Oszkár finom muzsikájú operettjét szombaton mutatta be nálunk a színtársulat. A muzsika artistikus szépségeiből, a zenekari viszonyok miatt ma is csak halvány vonásokat vehettünk ki s az egész előadás Pataki Ferenc, Budai Ilonka és Mezei Margit játékaiból állott, akik énekszámokkal, pompás táncokkal zajos tetszést keltek. A színház mindkét este telt volt.

A jövő hét műsora. A színtársulat igazgatósága a jövő heti műsora a következőleg állította össze: Május 7. Hétfő: Golem. Május 8. Kedd: Ugyanaz. Május 9. Szerda: Szép-asszony. Május 10. Csütörtök: Királynőm, meghalok érted. Május 11. Péntek: Keringő. Május 12. Szombat: Családfő. Május 13. Vasárnap: Ugyanaz.

A nagybecskereki gyógyszerészek

közös megállapodása szerint

május elsejétől

kezdődőleg éjjelenként csak egy gyógyszerész tart szolgálatot. Vasár- és ünnepnapokon délután pedig két gyógyszerész áll a közönség rendelkezésére. — A soros gyógyszerészek beosztását gyógyszerésztársban elhelyezett tablakon láthatni. — Kérjük a közönséget, hogy éjjel, vasár- és ünnepnap d. u. készpénzzel fedezze rendeléseit.

A nagybecskereki gyógyszerészek

Magyar és német nyelven jártas

önálló levelezőnő kerestetik.

Cím a kiadóban.

TERMÉSZETES

J-É-G

május elsejétől házhoz szállítva ..... rendelhető

ECKSTEIN JÁNOS
SZÁLLITÓNÁL, HUNYADI-UTCA 607. SZ. A.

A törökkanizsai járás főszolgabírájától.
1920—1917. szám. 329—33.

Pályázati hirdetmény.

Csóna nagyközségben rendszeresített segédjegyzői állás megüresedvén, ennek betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Az állással egybekötött javadalmazás áll: 1000 korona fizetés, 480 korona lakbér, 400 korona fizetékiesítés, 400 korona állami drágasági pótlék, 280 korona községi drágasági pótlék, 420 korona háborús pótlék a háboru tartamára.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felbélyegzett, képzettségüket, eddigi alkalmazást igazoló, továbbá erkölcsi bizonyítvánnyal és születési anyakönyvi kivonattal felszerelt kérvényüket legkésőbb f. évi május hó 10-én hivatalomhoz juttassák.

Hiányosan felszerelt vagy később érkező kérvényeket figyelembe nem veszek.

Megválasztott a vármegyei jegyzői nyugdíjgyűlésbe belépni tartozik.

Törökkanizsán, 1917. április hó 21-én.

Dr. Mihálovits, főszolgabíró.

VÉGE A KÁVÉHIÁNYNAK!

TELEFON: 10-22.

BUDAPEST, I., ATLÓS-UT 22., 24., 26., 28. SZ. ALATT.

TELEFON: 10-22.

Keverjen egy pohár tejbe egy kávéskanálnyi FISCHER-féle PÓTKÁVÉ-t és édesítse meg egy kockacukorral. — Kifűnő ízű, tápláló reggelihez jut és cukorral is takarékoskodott. A FISCHER-féle FOLYÉKONY PÓTKÁVÉ kapható nagyban a FISCHER-féle FOLYÉKONY PÓTKÁVÉ R.-t. központi eladási irodájában. — Kicsinyben minden jobb fűszerkereskedésben

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Frans J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József tng.-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alk.) Árpád-u. 11.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinsky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv.Guttman Jakabné és fiai. Kültelek.

Cipőkerekedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovics István, Hunyadi-utca.
Mészik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötés:

Schneider János, Aradai-utca.

Drogueria:

Melkuhn Dániel, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mészik R. Ösvégy, Hunyadi-utca.
Schwab Albert Hunyadi-utca.

Fényképés:

Kremser István, Gizella-part.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hídon túl, Ambrósy-
szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2. Tarnai-féle ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműárú-, rövidárúüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötés:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társai.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és készimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-
udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.

Sírkórártár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához“ c. szálloda, Megyeház-
utca.

Szergyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradai-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradai-ut 1.
Kurländer Imre, Korona-utca.

Urdivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasúti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyas, Otthon-sörcsarnok.
Tóth Lajos, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontái

pol. napilap kiadóhivatala.